

OBSAH

Předmluva	7
Předmluva k třetímu vydání	9

Kapitola první

MYŠLENKOVÝ A POLITICKÝ VÝVOJ SOUDOBEÉ EVROPY VE VZTAHU K MODERNÍ DEMOKRACII (11)

1. Období středověké feudální společnosti	11
2. Období absolutní monarchie	13
3. Období francouzské a americké revoluce a období vývoje anglické konstituce jako příprava moderní demokracie	15
4. Vývoj od liberální buržoasní demokracie k vystou- pení čtvrtého stavu	19
5. Od francouzské revoluce k dnešním antidemokra- tickým hnutím v Evropě	26

Kapitola druhá

SVĚTOVÁ VÁLKA Z LET 1914—1918 A JEJÍ VLIV NA DEMOKRATISACI EVROPY (32)

1. Příčiny světové války a jejich vztah k demokrati- saci Evropy a světa	32
a) Politicko-mocenské příčiny války	32
b) Vytvoření nové válečné demokratické ideologie	38

c) Vstup Spojených států amerických do války a význam ruské revoluce pro demokratic- kou ideologii války světové	44
d) Spory o ideologii války světové	48
2. Výsledky světové války z let 1914—1918 s hlediska demokracie	57

Kapitola třetí

**PÁD DEMOKRACIE V EVROPĚ
PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE A JEHO PŘÍČINY
(64)**

1. Nepřipravenost evropských národů na demokrati- saci Evropy	64
2. Hlavní příčiny pádu evropských poválečných de- mocracií	70
3. Komunism a jeho poválečná politika proti demo- kraciím. Reakce buržoasní demokracie na tuto po- litiku	72
4. Ultranasionalism autoritativních režimů jako zbraň proti demokraciím	82

Kapitola čtvrtá

**SPOLEČNOST NÁRODŮ
JAKO VÝRAZ DEMOKRATISACE EVROPY A SVĚTA
PO VÁLCE Z ROKU 1914
(88)**

1. Vývoj ideje Společnosti národů	88
a) Ideoví předchůdci dnešní Společnosti národů	88
b) Hnutí mírové v praxi v posledních dvou stoletích	92
2. Příprava Paktu o Společnosti národů za války . .	100

3. Společnost národů jako výraz demokratisace vnitřní i vnější politiky hlavních národů evropských a světových	105
4. Příčiny neúspěchu Společnosti národů	109
a) Rozbor mezi teorií a praxí	109
b) Obtíže s hospodářskými a vojenskými sankcemi	116
c) Nedůvěra jednotlivých států k politice a k zásadám Společnosti národů	118
5. Úpadek evropských demokracií hlavní příčinou úpadku Společnosti národů	121

Kapitola pátá

SOUDOBÉ ANTIDEMOKRATICKÉ IDEOLOGIE
A EVROPSKÁ DEMOKRACIE

(131)

1. Tři základní rozpory mezi režimem autoritativním a demokratickým	131
2. Theorie fašismu	137
a) Fašism jako reakce a negace politických doktrin XIX. století	137
b) Pojem autority ve fašistickém státě	142
c) Pojem vůdcovství ve fašistickém státě	147
d) Fašistická praxe	148
3. Theorie nacionálsocialismu	150
a) Nacionálsocialism, pangermanism předválečný a pangermanism dnešní	150
b) Volkstum, Blut und Boden, Volksgemeinschaft, Führertum	155
c) Pojem práva v nacionálsocialistické teorii	160
d) Nacionálsocialism ve svém vztahu k teorii demokracie	165

Kapitola šestá
NA CESTĚ K NOVÉ SVĚTOVÉ VÁLCE
JEJÍ DEMOKRATICKÝ SMYSL A CÍLE
(169)

1. Nevyhnutelnost boje za novou evropskou demokracii a svobodu 169
2. Dojde opravdu k nové světové válce? 178
3. Smysl a úkoly nové světové války 187
4. Obnovení mravních a ideových hodnot předválečné demokracie 189

Kapitola sedmá
DEMOKRATICKÁ REORGANISACE
POVÁLEČNÉ EVROPY A SVĚTA
(196)

1. Nová evropská rovnováha větších politických celků 197
2. Poválečné Německo 200
3. Střední Evropa 202
4. Spolupráce československo-polská 204
5. Otázka národních menšin 205
6. Mezinárodní garancie budoucího míru 210

Kapitola osmá
PŘEROD A BUDOUCNOST
POVÁLEČNÉ DEMOKRACIE
(214)

1. Je vůbec možný přerod poválečné demokracie a její soužití a spolupráce se systémem socialismu sovětského? 219
2. Čím by měla být politika v opravdovém demokratickém režimu 243

3. Problém stranické oligarchie a otázka vůdcovství v demokracii	250
4. Psychologie politického stranictví jako zjev anti- demokratický	262
5. Omezení počtu politických stran prostředkem k ozdravení demokracie	274
6. Nutnost nového vymezení funkcí politických stran v poválečné demokracii	283
7. Poválečná demokracie a problém státní a správní decentralisace	292
8. Poválečná demokracie a problém demokratické byrokracie	297

Kapitola devátá

DOSLOV

(303)

<i>Rejstřík osob</i>	307
--------------------------------	-----

Příloha

Fotografie Edvarda Beneše z Aston Abbotts

20. května 1944